

Deres ref:
Vår ref: 2022/263835
Dato: 13.2.2023
Org.nr: 985 399 077

HØRING

- FORSLAG TIL FORSKRIFT OM ENDRING I TSE-FORSKRIFTEN OG CWD-FORSKRIFTEN, OG OPPHEVING AV FORSKRIFT OM TREDJELANDSIMPORT AV SNEGLER MV

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

Beskyttelsestiltakene mot skrantesjuka (CWD) gitt i EØS-bestemmelser flyttes fra CWD-forskriften til den generelle TSE-forskriften. Tiltakene videreføres og justeres slik at de også gjelder andre EØS-land med skrantesjuka. De dreier seg om forbud mot eksport av levende hjortedyr fra land med skrantesjuka og forbud knyttet til naturlige luktstoffer (lokkeurin) fra hjortedyr.

Samtidig endres CWD-forskriften ved at EØS-bestemmelsene om beskyttelsestiltak mot CWD beskrevet ovenfor oppheves.

Til sist, oppheves en forskrift om import av visse næringsmidler som er overflødig, da bestemmelsene nå finnes i annet regelverk.

Bakgrunn for forslaget

Skrantesjuka (CWD) er en prionsykdom i gruppen overførbare spongiforme encefalopatier (TSE) hos hjortedyr. Klassisk skrantesjuka er smittsom og ble oppdaget hos villrein i Norge i 2016. Dette var første gang sykdommen ble oppdaget i Europa og første gang den ble oppdaget på rein. Skrantesjuka har siden vært diagnostisert i Sverige og Finland.

For å hindre spredning av skrantesjuka vedtok EU en beskyttelsesbeslutning (beslutning (EU) 2016/1918) mot Norge. Denne er gjennomført i forskrift 11. juli 2016 nr. 913 om tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD-forskriften). Beslutningen forbyr forflytning av levende hjortedyr, med visse unntak på særskilte vilkår, fra Norge og deler av Sverige og Finland. Videre forbys eksport av naturlige luktstoffer (lokkeurin) fra hjortedyr i land utenfor EØS og Norge, samt visse deler av Sverige og Finland, da det er en mulighet for at smitte med skrantesjuka kan spres på denne måten. Beslutningen har vært forlenget et par ganger og har nå

en gyldighet til 31. desember 2022. Den er bygget på og har vært justert etter anbefalinger fra EUs vitenskapskomite (EFSA).

Hjemmelen for beskyttelsesbeslutningen finnes i artikkel 4 av TSE-forordningen (forordning (EF) nr. 999/2001) som er gjennomført i forskrift 30. mars 2004 nr. 595 om forebygging av, kontroll med og utryddelse av overførbare spongiforme encefalopater (TSE-forskriften). Denne hjemmelen tillater ikke beslutninger av lang varighet. Da sykdomssituasjonen for skrantesjuka ser ut til å vedvare er det allikevel behov for å forlenge beskyttelsestiltakene.

Høringen dreier seg om en endringsforskrift som gjennomfører forordning (EU) 2022/2246 i TSE-forskriften. Forordningen flytter beskyttelsestiltakene fra beskyttelsesbeslutningen til TSE-forordningen. Samtidig justeres tiltakene, slik at bestemmelsene blir gjeldende for alle land der det er oppdaget skrantesjuka. Det tilføyes også visse nasjonale bestemmelser som omhandler nasjonale tilpasninger. Videre endres CWD-forskriften ved å oppheve paragrafene som inneholder EØS-bestemmelsene som flyttes av nevnte forordning.

Forordningen følger vedlagt høringsbrevet. Denne er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger pr. i dag. Dersom forskriftsutkastets bestemmelser ikke synes å samsvare med dette regelverket, ønsker vi at høringsinstansene påpeker dette.

I tillegg foreslås forskrift om tredjelandsimport av snegler mv. opphevet da bestemmelsene i denne forskriften nå finnes i annet regelverk.

Innholdet i forskriftsutkastet

Romertall I – endring av TSE-forskriften

Flytting av EØS-bestemmelser fra CWD-forskriften til TSE-forskriften

Forordning (EU) 2022/2246 legges til i TSE-forskriftens EØS-hjemmelfelt og gjennomføringsparagrafen (§ 2) som en endringsforordning av TSE-forordningen.

Dette innebærer at beskyttelsestiltakene for skrantesjuka flyttes fra beslutning (EU) 2016/1918 og CWD-forskriften til TSE-forordningen og TSE-forskriften. Bestemmelsene videreføres.

Bestemmelsene omfatter følgende punkter:

- Forbud mot eksport av levende hjortedyr fra EØS-land med skrantesjuka
 - Unntak for flytting av tamrein for tradisjonelt grensekryssende beite mellom Norge og visse områder i Sverige og Finland.
 - Unntak for forflytning av tamrein mellom Norge og visse områder Sverige for deltagelse på kultur- eller sportsarrangementer.
 - Unntak for transitt gjennom Sverige og Finland av levende hjortedyr som flyttes fra og til Norge forutsatt forhåndsgodkjenning av myndighetene i transittlandet.
- Forbud mot import av naturlige luktstoffer (lokkeurin) fra hjortedyr fra Norge eller fra land utenfor EØS til andre EØS-land.
- Forbud mot eksport av lokkeurin fra hjortedyr fra EØS-land med skrantesjuka.

Samtidig utvides forbudene til å gjelde alle EØS-land der skrantesjuka er påvist.

Nye EØS-bestemmelser sammenliknet med gjeldende rett

- Det åpnes for forflytning av levende skogsrein fra CWD-risikoområder i Sverige til Finland forutsatt forhåndsgodkjenning fra finske myndigheter.
- Det åpnes for flytning av levende hjortedyr fra avgrensede anlegg i områder av Sverige med skrantesjuka til avgrensede anlegg i andre deler av Sverige, forutsatt en forhåndsgodkjenning fra svenske myndigheter.
- Forbudene mot flytting av levende hjortedyr og lokkeurin utvides til å gjelde alle EØS-land der skrantesjuka er påvist.

- Unntak for flytting av levende hjortedyr fra Norge, Sverige eller Finland direkte til slakt i ett av de andre landene.
- Unntak for flytting av levende hjortedyr fra Norge, Sverige eller Finland til ett av de andre landene, forutsatt en forhåndsgodkjenning fra myndighetene i mottakslandet.
- Unntak for flytting av levende hjortedyr fra avgrensede anlegg i Sverige eller Finland til et avgrenset anlegg i et annet EØS-land, forutsatt en forhåndsgodkjenning fra myndighetene i mottakslandet.

Flytting av nasjonale bestemmelser fra CWD-forskriften til TSE-forskriften

Visse nasjonale bestemmelser flyttes fra CWD-forskriften til TSE-forskriften da de hører naturlig sammen med noen av EØS-bestemmelsene.

Det legges til en ny § 5C, hvor første ledd viderefører siste ledd av § 3 av CWD-forskriften om at hjortedyr som sendes direkte til slakt i Sverige eller Finland, eller sendes i transitt gjennom Sverige eller Finland fra og til Norge, ikke skal tas ut av kjøretøyet under transporten.

Det legges til en ny § 5D som viderefører § 3a av CWD-forskriften som gir en forhåndsgodkjenning av forflytning av

- tamrein ved grensekryssende beiting mellom Norge, Sverige og Finland,
- hjortedyr fra CWD-risikoområder i Sverige og Finland som sendes i transitt gjennom Norge og
- hjortedyr fra CWD-risikoområder i Sverige og Finland som sendes direkte til slakteri i Norge.

Annet ledd og tredje ledd av § 5D presiserer at dyr som sendes i transitt gjennom eller direkte til slakteri i Norge ikke skal tas ut av kjøretøyet under transporten. Videre legges det til at andre forflytninger av hjortedyr fra CWD-risikoområder i Sverige og Finland til Norge kan tillates etter en vurdering av risiko for spredning av skrantesjuka.

Det legges til en ny § 5E som viderefører § 5 av CWD-forskriften om at det er forbudt å produsere, omsette, eller bruke lokkeurin fra hjortedyr i Norge, samt at det er forbudt å selge, kjøpe eller bruke lokkeurin fra land utenfor EØS med skrantesjuka.

Om «naturlige luktestoffer fra hjortedyr» eller «lokkeurin fra hjortedyr» vil brukes som begrep i forskriften avhenger av Utenriksdepartementets oversettelse av forordning (EU) 2022/2246.

Romertall II – endring av CWD-forskriften

Forskrift 11. juli 2016 nr. 913 om tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) endres ved at deler av EØS-henvisningsfeltet som refererer til beslutning (EU) 2016/1918 fjernes.

Det legges til et annet ledd i § 1 om formål og virkeområde som presiserer at forskriften gjelder som et tillegg til TSE-forskriften.

Videre oppheves følgende:

- § 2 bokstav b og c, da disse definisjonene blir overflødige når andre bestemmelser i forskriften oppheves.
- §§ 3 og 3a, da disse inneholder EØS-bestemmelser om utførsel av hjortedyr fra Norge og innførsel av hjortedyr fra CWD-risikoområder i Sverige og Finland som flyttes til TSE-forskriften.
- § 5, da denne inneholder EØS-bestemmelser om forbud mot naturlige luktestoffer fra hjortedyr som flyttes til TSE-forskriften.

Til slutt oppheves vedlegg 1 av CWD-forskriften da beskrivelsene av CWD-risikoområder i Sverige og Finland flyttes til TSE-forskriften.

Øvrige paragrafer og vedlegg 2 av forskriften er nasjonale bestemmelser som ikke forandres i dette forskriftsutkastet.

Romertall III – oppheving av forskrift om tredjelandsimport av snegler mv.

Forskrift 18. oktober 2002 nr. 1180 om fra hvilke tredjestater det kan importeres snegler, froskelår, gelatin, honning, melk og melkebaserte produkter (forskrift om tredjelandsimport av snegler mv.) foreslås opphevet.

Bakgrunnen er at rettsaktene som gjennomføres i forskriften er opphevet. Vedtakene 94/278/EF og 95/340/EF erstattes av forordning (EU) 2020/692 som er gjennomført i dyreimportforskriften. Vedtakene 2008/105/EU og 2008/222/EU erstattes av beslutning 2011/163/EU som er gjennomført i restkontrollforskriften. Forskriften inneholder ingen rene nasjonale bestemmelser.

Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder

TSE-forskriften grenser til regelverk på flere ulike områder. TSE-forordning griper inn i regelverket som gjelder blant annet for hygiene, fôr, bekjempelse, samt handel med storfe og småfe.

Oppbygning av forskriften

Forslaget gjennomfører en forordning. Forordningsformen velges av EU i tilfeller hvor man har behov for at regelverket skal gjelde likelydende i hele EU, og hele EØS-området. Forordningene gjelder direkte i alle EUs medlemsland, men må gjøres til del av norsk rettsorden. På grunn av behovet for likelydende regelverk stiller EØS-avtalen strenge krav til gjennomføringen, nemlig at forordningen "som sådan gjøres til en del av avtalepartenes interne rettsorden", jf. EØS-avtalen art. 7. I Norge er "henvisningsteknikken" valgt for å ivareta dette kravet, se forskriftsforslaget § 2. Dette innebærer at den forskriftsteksten som vedtas, fastsetter at vedkommende forordning gjelder som forskrift i Norge, med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Denne metoden innebærer at rettigheter og plikter ikke kan leses direkte ut av forskriften. Brukere må gå til selve forordningsteksten for å finne dem. For å lette tilgjengeligheten, er forordningsteksten lagt ved høringen her. I forbindelse med kunngjøring av forskriften, vil Mattilsynet sørge for at forordningsteksten også blir å finne i tilknytning til forskriften.

Konsekvensutredning

Forskriftsendringen vurderes å få minimale konsekvenser for næringen og myndighetene da det i hovedsak dreier seg om en videreføring av gjeldende bestemmelser. Forflytningsrestriksjonene for hjortedyr fra Norge er uforandret. Unntakene for ville hjortedyr og tamrein videreføres. Eksport og importrestriksjonene for lokkeurin fra hjortedyr fra Norge og land utenfor EØS videreføres.

Opphevingen av visse paragrafer og vedlegg 1 av forskrift 11. juli 2016 nr. 913 om tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) er en regelverksteknisk konsekvens av at bestemmelsene flyttes fra beskyttelsesbeslutningen til TSE-forordningen. Bestemmelsene videreføres i sin helhet, men med en annen plassering i regelverket (TSE-forskriften).

Opphevingen av forskrift 18. oktober 2002 nr. 1180 om fra hvilke tredjestater det kan importeres snegler, froskelår, gelatin, honning, melk og melkebaserte produkter vil ikke medføre noen konsekvenser da bestemmelsene ivaretas av andre rettsakter som er gjennomført i norske forskrifter.

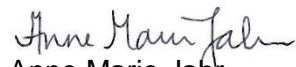
Hørings svar

Hørings svar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside: [Endringer i TSE- og CWD-forskriften, og oppheving av forskrift om import av snegler](#)

Alle hørings svar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: 27. mars 2023.

Med hilsen

Anne Marie Jahr
Seksjonssjef dyrehelse

Vedlegg:

- Forskrift om endring i TSE-forskriften og CWD-forskriften, som gjennomfører forordning (EU) 2022/2246, og oppheving av forskrift om tredjelandsimport av snegler mv
- Forordning (EU) 2022/2246 dansk oversettelse